

TÜRKİYE SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
TUNCAY ÖZİLHAN'IN
TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLİK RAPORU
TANITIM TOPLANTISI
KONUŞMASI

27 ŞUBAT
BEYLİKDÜZÜ FUAR VE KONGRE MERKEZİ

Sayın konuklar, değerli basın mensupları,

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği adına hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bugün gündemin sıcak konularının dışında kalan, ancak ekonomimizin gelişmesini yakından ilgilendiren bir konuyu ele alacağız. “Türkiye’de Girişimcilik” raporumuzun tanıtım toplantısına hoşgeldiniz.

Sözlerime başlamadan önce bugün biraraya gelmemize vesile olan raporun hazırlanmasına öncülük eden TÜSİAD Bilgi Toplumu ve Yeni Teknolojiler Komisyonu eski başkanı Sayın Lütfi Yenel ile komisyona bağlı Girişimcilik ve Yenilikçilik Çalışma Grubu başkanı sayın Tuğrul Tekbulut’a ve raporun yazarı sayın Dilek Çetindamar’a teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca, girişimcilik konusunu, kendi doğal ortamında, WIN Fuarları dolayısıyla düzenlenen Endüstriyel Etkinlikler Haftası kapsamında ele almamızı sağlayan Bileşim Fuarcılık A.Ş. Genel Müdürü sayın Mustafa Üstün ve Hannover-Messe International İstanbul Genel Müdürü sayın Doris Petersen’e de şükranlarımı sunuyorum.

“Türkiye’de Girişimcilik” başlıklı çalışmamız, yeni ekonominin önemli iki yapı taşı olan girişimcilik ve yenilikçilik konularından ilki üzerinde yoğunlaşmaktadır. TÜSİAD, bu çalışmayı takiben yenilikçilik konusunda da bir araştırma yayınlayacak; böylelikle bu iki önemli konuyu, birbirini tamamlayan iki ayrı rapor aracılığı ile Türk kamuoyuna sunmuş olacak. Yeri gelmişken, Avrupa Komisyonu’nun, Lizbon Stratejisinde ayrıcalıklı bir yere sahip olan girişimcilik konusunda hazırlamış olduğu Yeşil Rapor’un da, TÜSİAD tarafından Türkçe’ye çevrilerek, bugün bilgilerinize sunulduğunu hatırlatmak isterim.

Girişimciliğin, ekonomik büyüme ile ilişkileri ve yapısal ayrıntıları birazdan sizlere sunulacak. Bu nedenle ben burada yalnızca girişimciliğin büyüme ve istihdam ile doğrudan ilişkisine, konunun Türk sanayii açısından önemine ve Avrupa Birliği’nin Lizbon Stratejisi’nde girişimcilik konusuna yapılan vurguya dikkat çekmek istiyorum.

TÜSİAD’ın çeşitli demografi ve istihdam raporlarında belirtildiği gibi gelecek on yılda, Türkiye’de, geçmişe kıyasla daha fazla kişinin işgücü piyasasına girmesi beklenmektedir. Özellikle kadınlarımızın ve tarım sektöründen gelen işgücünün artarak işgücü piyasasına gireceği hesaplanmaktadır. Sosyal güvenlik sisteminin artan açıklarını dengelemek için kaçınılmaz olarak erken emekliliğin sona erdirilmesi de işgücü arzını artırıcı bir etkidir. Bunlara bir de kamu açıklarının sürdürülemez boyutlara ulaşması nedeniyle kamunun istihdam yaratma olanağının neredeyse imkansız hale geldiği gerçeğini ekleyelim.

Böyle bir ortamda, işsizlik oranının aşağı çekilebilmesi için, özel sektör tarafından yılda 700.000’in üzerinde net istihdam sağlanması gerekmektedir. İstihdam yaratanlar

ise girişimcilerdir. Yani ülkemiz, her geçen gün daha fazla girişimciye ihtiyaç duymaktadır. Araştırmalar girişimciliğin ekonomik büyümeye de olumlu katkıda bulunduğunu göstermektedir. Girişimci sayılarını yüksek oranlarda artırabilen ülkeler, işsizlikte de daha büyük oranda düşüşler sağlamaktadır.

Yeni girişimler, piyasadaki rekabet baskısını artırarak, diğer firmaları etkinliklerini iyileştirmeye ya da yeniliklere yönelmeye zorlar. Girişimciler piyasa ekonomisinin temel unsurudur ve elde ettikleri başarılar topluma zenginlik ve yeni iş olanakları, tüketicilere de tercih çeşitliliği sağlar. Girişimcilik ayrıca kişiye kendi potansiyelini ortaya koyma olanağını verir.

Girişimcilik, sadece Türkiye'nin değil, bütün dünyanın yakından ilgilendiği bir konudur. Bunun en belirgin göstergesi Avrupa Birliği'nin oluşturduğu Lizbon Stratejisi'dir.

Avrupa Birliği, 2000 yılında, Lizbon'da istihdam, ekonomik reform ve toplumsal uyum konularındaki hedeflerini belirlemiştir. Lizbon Stratejisi'nin ana eksenini, rekabet gücünü artırmak için, araştırma geliştirme ve yenilikçiliği teşvik ederek ve insana yatırım yaparak bilgiye dayalı bir ekonomiye ve topluma geçişi hızlandırmaktır.

Stratejinin önemle üzerinde durduğu alt başlıklardan biri yenilikçi işletmelerin, özellikle de KOBİ'lerin kurulması ve gelişmesi için elverişli bir ortam yaratılmasıdır. Strateji'de işletmelerin rekabet gücü ve dinamizminin yatırımın, yeniliğin ve girişimciliğin önünü açan düzenleyici bir ortamın varlığı ile doğrudan bağlantılı olduğuna dikkat çekilmektedir.

Piyasa mekanizmasının etkin çalıştırılması ve bütünlüğünün sağlanması da Lizbon Stratejisi'nde vurgulanan konulardan biridir. İşletmelerin iç pazarda eşit koşullarda etkin bir şekilde faaliyet gösterebilmelerini ve gelişebilmelerini sağlamak için adil ve herkese eşit uygulanan rekabet ve devlet yardımı kurallarının olması gerekmektedir.

Lizbon Stratejisi mali piyasaların etkinliği ve entegrasyonu üzerinde de önemle durmaktadır. Etkin ve şeffaf mali piyasalar daha iyi bir sermaye dağılımı sağlayarak ve sermaye maliyetlerini düşürerek büyümeyi ve istihdamı teşvik eder. Dolayısıyla yeni fikirlerin teşvik edilmesinde, girişimcilik kültürünün desteklenmesinde ve yeni teknolojilere erişim ve kullanımın kolaylaştırılmasında temel bir rol oynar.

AB Lizbon Stratejisi'nin alt açılımlarına göz atıldığında, tarif edilen eylem planının, Türkiye'nin ihtiyacı olan reformlarla ve girişimcilik konusunda atılması gereken adımlarla bire bir örtüştüğü gözlemlenmektedir.

Şöyle bir gözden geçirecek olursak, KOBİ'ler için elverişli gelişme ortamı yaratılması, piyasa mekanizmasının etkinliğinin ve entegrasyonunun artırılması, etkin, şeffaf, güvenli mali piyasalar için mali sistem reformu Türkiye için de vazgeçilmez ve aciliyeti olan konulardır.

Bu yüzden, AB Lizbon Stratejisi ve Avrupa iş dünyasının bu strateji çerçevesindeki yaklaşımları hükümet tarafından yakından izlenmeli, AB'nin gelişme stratejilerine uygun, ancak Türkiye'nin şartlarına ve ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bir büyüme stratejisi hazırlanmalıdır.

Türk sanayinin girişimcilik gücünün artması AB üyeliğine hazırlanan Türkiye'nin üyelik sonrasında AB'ye uyumunun kolaylaşması açısından da büyük önem taşımaktadır. Ekonomik performans ölçütü olarak kişi başına düşen gelir düzeyi ve istihdam oranı esas alındığında, AB ölçülerine yaklaşabilmemiz için gelişmiş ülkelere kıyasla çok daha yenilikçi ve üretken olmamız gerektiği açıktır.

Türkiye'nin yapısal dönüşümünü tamamlaması ve orta vadeli yeni bir büyüme stratejisine girmesi, özel sektörün ekonomideki ağırlığının artırılması anlamına gelmektedir. **Önümüzdeki dönemde yatırım ve üretim yapacak, istihdam yaratacak olan kesim, yerli ve yabancı özel sektör yatırımcıdır.**

Önümüzdeki üç yılda % 5'lik büyüme hedefinin yakalanması için gereken özel sektör yatırımlarının gerçekleştirilmesi ancak yatırım ortamının iyileştirilmesine bağlıdır. Yerli ve yabancı yatırımların önündeki engellerin kaldırılması amacıyla Başbakanlık bünyesinde oluşturulan Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu (YOİKK) çalışmalarının kesintisiz ve sonuç alıcı şekilde devam etmesi gerekmektedir.

Hükümetimizin girişimciliği engelleyen sistem ve uygulamaları kaldırarak, girişim ortamının geliştirilmesi için harekete geçmesi gerekmektedir. Girişimcilik için elverişli bir ortam yaratmanın ön koşulu büyümeye ve istikrara dayalı makroekonomik politikalardır.

Makroekonomik istikrar sağlanırken,

- Kamu kesimi küçültülerek özellikle ekonomi üzerindeki yükün azaltılması,
- Rekabeti ve yeni piyasaların gelişimini engelleyici düzenlemelerin kaldırılması,
- Çalışma hayatını düzenleyen mevzuatın esneklik ilkesine göre reforma tabi tutulması,
- Girişimciliğe hak ettiği önemin verilmesi ve girişimcilik ruhunun teşvik edilmesi,
- Girişimcilerin aldıkları risk ve ödüllerin hükümet politikaları ile yeniden düzenlenmesi,
- Risk sermayesi kurumunun geliştirilmesi,
- Bilimsel gelişmelerin ekonomik faaliyete yansıtılabilmesi için gerekli önlemlerin alınması

girişimciliğin önünün açılması için atılabilecek başlıca adımlardır.

Bütün bunların yanında belki de en önemli konu bu değişiklikleri yapabilme konusunda gerekli siyasi kararlılığın gösterilmesidir. Hükümetimizin önümüzdeki günlerde kararlıkla üzerine eğilmesi gereken konular bellidir. IMF Programı'nın gerekleri

yerine getirilerek ekonomide istikrarın korunması, istikrarı kalıcı kılmak için gerekli yapısal reformların biran önce hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bütün bunlar, aslında, engebeli zemini düzlemeye çalışmaktan başka bir şey değildir. İstikrar, sağlıklı büyümenin yegane aracı olarak hayati önemdedir. Aslında bizim amacımız, bu aracı kullanarak ülkemizi gelişmiş ülkeler arasına katacak sürdürülebilir büyüme hızlarına ulaşabilmek, halkımıza yıllardır özlemini çektiği refahı sunmaktır.

Yatırım ortamının iyileştirilmesi için gerekli mikro politikalar geliştirilmediği, Türkiye'nin AB ile uyumu sürecinin önündeki engeller ortadan kalkmadığı sürece en başarılı istikrar politikaları bile bizi nihai hedefimize ulaştıramaz. Türkiye, gündeminin kalabalıklığı ve zorluğu içinde gerçek amacını gözden kaçırmadan, ülke geleceğinin ancak artan özel sektör yatırımlarıyla garanti altına alınabileceğini unutmadan, girişimciliğe azami desteği vermelidir.

Sizleri bir kez daha saygıyla selamlar, beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ederim